

MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 12.12.12.
nr. 5667 podpis. *Borusewicz*

Warszawa, dnia 11 grudnia 2012 r.

DSR-IV-0702-11-1-TW/12

P. R. Rojek
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 14.12.12.
nr. 10463 podpis. *JR*

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na wystąpienie z dnia 16 listopada 2012 r., skierowane do Prezesa Rady Ministrów i przekazane zgodnie z właściwością do Ministra Pracy i Polityki Społecznej, dotyczące oświadczenia senatora Jana Rulewskiego złożonego podczas 20. posiedzenia Senatu RP w sprawie prawa do zasiłków rodzinnych, uprzejmie informuję:

Zgodnie z proponowaną przez Pana senatora zmianą w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992, z późn. zm.), osoby ubiegające się o świadczenia rodzinne, zamiast składania obecnie wymaganych oświadczeń i zaświadczeń, składałyby wyłącznie jedno oświadczenie, wskazujące, że w ich sytuacji nie wystąpiły żadne zmiany mające wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych. Intencją opisanej wyżej zmiany jest więc usprawnienie procesu ubiegania się o świadczenia rodzinne.

Należy wskazać, że zaproponowane rozwiązanie skutkowałoby istotną nierównością, gdyż osoby, które pierwszy raz ubiegają się o świadczenia i tak musiałyby złożyć dotychczas wymagane dokumenty, a z możliwości złożenia jednego oświadczenia, mogłyby skorzystać jedynie osoby, które już miały ustalone prawo do świadczeń.

Ponadto należy również zauważyć, że od 1 lipca 2011 r., w ustawie o świadczeniach rodzinnych, przewidziana została możliwość złożenia zamiast zaświadczeń potwierdzających dany stan faktyczny lub prawny odpowiednich oświadczeń. Od 1 stycznia 2012 r. dotyczy to praktycznie wszystkich istotnych okoliczności warunkujących uzyskanie prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Rozwiązanie takie nie daje jednak

oczekiwanych rezultatów, gdyż - jak sygnalizują gminy realizujące świadczenia rodzinne - wnioskodawcy często nie są w stanie oświadczyć samodzielnie o okolicznościach mających wpływ na prawo do świadczeń, tj. np. o wysokości swojego dochodu, podają nieświadomie lub świadomie dane niezgodne z prawdą. W konsekwencji powoduje to, że proces przyznawania świadczeń, zamiast przebiegać sprawniej wydłuża się i dochodzi do nienależnego pobrania świadczeń. Konieczność ustalenia i odzyskania nienależnie pobranych świadczeń oznacza dodatkowe koszty i procedury po stronie gminy wypłacającej świadczenia rodzinne, jak i dodatkowe koszty obciążające osoby, które pobrały nienależne świadczenia (odsetki, koszty postępowania egzekucyjnego).

Trudno więc liczyć na to, że wnioskodawcy byliby w stanie złożyć zgodne z prawdą oświadczenie potwierdzające, że spełniają wszystkie ustawowe warunki wymagane do uzyskania świadczeń, skoro obecnie – co potwierdza Pan senator w swoim oświadczeniu - nie są w stanie samodzielnie podać prawidłowych danych dotyczących dużo mniejszego zakresu.

W związku z powyższym, propozycja polegająca na zastąpieniu jednym oświadczeniem szeregu innych, nie przyniesie rezultatu w postaci uproszczenia procedur ubiegania się o świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W mojej opinii, najbardziej efektywną drogą do uproszczenia procedur przyznawania świadczeń rodzinnych jest wprowadzenie rozwiązań o charakterze informatycznym i cyfryzacyjnym i rozwiązania takie są obecnie opracowywane. Taki kierunek zmian wskazuje również Pan senator w swoim oświadczeniu.

W ramach realizowanego obecnie przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej projektu informatycznego „Emp@tia – platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego”, finansowanego przy współudziale środków Unii Europejskiej stworzone zostaną dwa produkty teleinformatyczne – Centralna Baza Beneficjentów oraz Platforma Informacyjno - Usługowa, które mają usprawnić sposób realizacji zadań związanych z ustalaniem prawa m.in. do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Zakłada się m.in., że organ właściwy w gminie, po przesłaniu przez wnioskodawcę wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych lub świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w formie papierowej albo elektronicznej), wystąpi poprzez system teleinformatyczny z obszaru świadczeń rodzinnych albo obszaru świadczeń z funduszu alimentacyjnego do stosownej bazy danych o przekazanie informacji niezbędnych do uzyskania prawa do tych świadczeń bez konieczności załączania stosownych dokumentów przez wnioskodawcę (np. gmina po otrzymaniu wniosku wystąpi poprzez aplikację dziedzinową do właściwego

urzędu skarbowego w celu uzyskania informacji o osiągniętych dochodach). Przewiduje się, że powyższy mechanizm zostanie wdrożony w drugiej połowie 2013 r.

Dzięki powyższym rozwiązaniom, osoby ubiegające się o świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego, nie będą musiały dokumentować większości okoliczności potwierdzających ich prawo do świadczeń rodzinnych, gdyż okoliczności te zostaną w prosty sposób ustalone z urzędu przez gminę w drodze elektronicznej wymiany informacji z odpowiednimi rejestrami publicznymi. Dotyczyć to będzie w szczególności elektronicznej wymiany informacji z urzędami skarbowymi i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

Pozwoli to organom właściwym sprawnie przyznawać świadczenia ale również wyeliminuje przypadki pobierania świadczeń nienależnych (jak sygnalizują organy właściwe realizujące świadczenia rodzinne, obecnie prowadzą one bardzo wiele czasochłonnych i kosztownych postępowań dotyczących zwrotu świadczeń nienależnych wynikających z faktu nieinformowania przez beneficjentów o zaistnieniu zmian w sytuacji dochodowej i rodzinnej, które to zmiany powodują brak prawa do świadczeń).

Integralną częścią projektu będzie przygotowywany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej tzw. cyfryzacyjny projekt nowelizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z poważaniem

PODSEKRETARZ STANU
Elżbieta Seredyn